

Posudek rigorózní práce

Zvládání zátěže a další psychologické aspekty u rodičů dětí s poruchou autistického spektra

Mgr. Kateřina Řeháková

FFUK, Praha 2018

Počty jedinců trpících poruchami autistického spektra v posledních třiceti letech permanentně narůstají do počtů dříve nepředstavitelných. Zásadní problém představuje tato porucha pro rodiče postiženého dítěte. Zejména pokud jde o PAS v kombinaci s mentální retardací, jde o poruchu, při které jedinec vyžaduje celodenní péči. Navíc tato porucha nezbuzuje soucit u veřejnosti, ale spíše odsudek. Podobně dochází k jen velmi pozvolnému nastavování podpůrných služeb pro tyto děti a jejich rodiny.

Předložená rigorózní práce sestává tradičně ze dvou částí. V literárně přehledových pasážích se mgr. Řeháková věnuje jednotlivým poruchám autistického spektra a současně popisuje projevy těchto poruch v jednotlivých oblastech. Autorka se zabývá vcelku stručně etiologií poruchy (nepředstavuje zkoumané téma), dítětem v rámci rodiny. Samostatné kapitoly věnuje stresu a jeho zvládání, smyslu života. Přiznám se, že bych osobně dal větší důraz právě na situaci rodiny a stres, který je spojený s PAS a menší na popis jednotlivých problémových oblastí – respektuji však v tomto směru autorku. Práce s odbornou literaturou je korektní, použité tituly jsou relevantní.

Empirická část zahrnuje dvě části. V jedné části výzkumu autorka zpracovává „kazuistiky“ 11 rodin s autistickým dítětem. Nepokládám za podstatné, že vzorek je malý a byl vytvořen v rámci jedné organizace. Jako podklad pro další zkoumání a stanovení hypotéz pokládám tento vzorek za zcela dostačující.

Ve druhé části autorka srovnává výsledky v dotazníku Logo-test u 78 matek dětí s PAS s běžnou populací. Vzorek se mi jeví jako přiměřený. Doporučoval bych, aby základ hypotéz byl psychologický a současně, aby autorka uvedla, že k ověření psychologických hypotéz použila jako vhodný nástroj Logo-test. Logo-test je pouhý prostředek.

Diskuse je obsáhlá a přiměřená. Osobně se domnívám, že zejména reflexe rodičů a následně i autorky jsou inspirativní a stály by za publikaci v časopise pro poradenské pracovníky.

Závěr: Předložená práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práce na katedře psychologie FFUK a doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby. Navrhuji hodnocení práce: Prospěla.

PhDr. Václav Mertin

29.3.2018